

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta tal-5 ta' Frar, 2007

Avviz Numru. 469/2004

**Atlas Insurance Limited f'isimha proprju u kif
surrogata fid-drittijiet ta' l-assigurata taghha Big Ben
Interiors Limited abbazi tal-polza ta' assicurazzjoni u
tal-ligi**

vs

Concorde International Freight Forwarders Limited

Il-Qorti,

Rat l-avviz ipprezentat mis-socjeta' attrici fil-31 ta' Awissu 2004 fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lis-socjeta' konvenuta ghall-hlas tas-somma komplessiva ta' tlett elef, u erbatax-il lira Maltin (Lm3,014) jew somma ohra verjuri li tigi likwidata minn dina l-Qorti, rapprezentanti nuqqasijiet fil-merkanzija appartenenti lill-assigurata tas-socjeta' attrici u spejjez tas-survey relattiv, waqt illi dawn kienu fil-kura w il-kustodja tal-konvenuta, liema konsenja waslet Malta fuq il-bastiment MV Victory fit-3 ta' Novembru 2003,

Kopja Informali ta' Sentenza

liema danni thallsu mis-socjeta' attrici ai termini tal-polza relattiva.

Bl-imghax mill-4 ta' Marzu 2004 u bl-ispejjez kontra l-konvenuta, li giet ingunta ghas-subizzjoni.

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta fejn eccepiet:

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt;
2. Illi ma hemmx ness legali bejn l-atturi u l-eccipjenti;
3. Illi l-eccipjenti ghamlu dak kollu fil-poter taghhom sabiex it-tragitt ikun wiehed minghajr incidenti tan-nuqqas allegat mill-atturi l-eccipjenti ma jahtu bl-ebda mod u ghalhekk mhumiex responsabbli tad-danni talvolta sofferti mill-atturi;
4. Illi l-konvenuti iridu jippruvaw id-danni pretizi minnhom;
5. Illi dan it-tragitt jaqa' u huwa regolat mill-i "Standard Trading Conditions" tal-eccipjenti li huma l-kondizzjonijiet kontrattwali li jirregolaw dan it-trasport – dawn il-kondizzjonijiet kontrattwali jaghmlu operattivi r-regoli ta' CMR li b'hekk jiffurmaw parti integrali mill-kuntratt. In vista ta' dan, id-danni li jistghu jinkorru l-eccipjenti huma limitati skond l-istess regoli ta' CMR u b'hekk is-somma mitluba f'kull kaz hija eccessiva.
6. Illi s-survey mhux danni naxxenti direttament minn nuqqas imsemmija fic-citazzjoni u b'hekk f'kull kaz l-ispejjez taghha ma jistghux jigu attribwiti lill-eccipjenti.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Illi din il-kawza tirrigwarda telf ta' merkanzija li giet impurtata Malta mid-ditta Big Ben Interiors Limited fit-3 ta' Novembru 2003 permezz tal-vapur M V Victory.

Irrizulta mill-provi illi s-socjeta' Big Ben impurtat Malta zewg kartuniet drapp mill-Italja. Dawn waslu fit-3 ta' Novembru 2003, izda meta gew nieqsa, is-socjeta' Big

Ben ghamlet talba ghar-risarciment mill-kumpanija assiguratrici taghha, illi wara li pprocessat it-talba hallsitha s-somma ta' elfejn, disa' mija u hdax-il lira Maltin (Lm2,911) bhala danni. Is-socjeta' attrici qeda titlob ukoll is-somma ta' mija u tliet liri Maltin (Lm103) bhala *survey fees*.

Il-kontroversja bejn il-partijiet iddur fuq il-fatt jekk il-merkanzija waslitx Malta jew le. Is-socjeta' konvenuta qeda tikkontendi illi fil-fatt il-merkanzija naqset qabel ma waslet Malta u qatt ma dahlet fil-*bonded stores* taghha. Waqt li s-socjeta' attrici qeda tikkontendi illi kien hemm nuqqas serju da parti tas-socjeta' konvenuta, illi minhabba fiha sofriet dak it-telf.

Mhuwiex ikkontesta illi s-socjeta' Big Ben kienet inkarigat lis-socjeta' Concorde sabiex din torganizza t-trasport tal-merkanzija u l-ewwel komunikazzjoni ufficjali bejn iz-zewg kumpaniji kien in-*notice of arrival* [fol. 20] liema dokument qiegheed jinforma lis-socjeta' Big Ben Interiors illi l-merkanzija giet "discharged at Hal Far bond" u baghtu wkoll il-kont ta' tnejn u tletin lira Maltin u wiehed u tletin centezmu (Lm32.31). Giet esebita wkoll il-*customs release order* [fol. 31] bid-data tat-18 ta' Novembru 2003.

Meta s-socjeta' Big Ben baghtet lill-burdnara taghha biex tirtira l-merkanzija, din ma nstabilitx fil-post illi kien allokat ghalha. Jidher illi mall-ewwel is-socjeta' konvenuta bdiet tinnega r-responsabbilita' u tallega illi l-merkanzija qatt ma dahlet fil-*bonded stores* taghha. Tant hu hekk, illi a fol. 23, hemm fax illi giet mibghuta mid-ditta "Sintonia", agenti tas-socjeta' konvenuta, lil "Albini Pittigliani" li kienu qed jiehdu hsieb it-tragit, fejn gie allegat li l-merkanzija "non e' arrivata al port della Valletta ...". "Albini Pittigliani" rispondew fuq l-istess fax meta qalu, "... Nessun problema presso il ns deposito di Pioltello e la merce e' stata regolarmente doganata e caricata." Din iggib id-data tas-26 ta' Novembru 2003. Fax iehor fl-istess data id-ditta "Albini Pittigliani" tghid illi, "Con il-presente tengo a rispondere che tutte le operazione di tutta ns competenza sono state eseguite con la massima diligenza."

L-unika prova li s-socjeta' konvenuta gabet biex tiggustifika l-allegazzjoni taghha illi l-merkanzija ma waslitx Malta, huwa l-operat tal-*bond operator* Vincent Ciantar fejn spjega illi waqt li kien qiegħed isir l-*unstaffing* tal-*container*, waqt illi tkun hierga l-merkanzija, jagħmel cirku man-numru illi jkun qiegħed jiddeskrivi dik il-merkanzija partikolari. Irrizulta illi ma hemm l-ebda cirku hdejn in-numru tal-merkanzija illi kienet tirreferi għal dik migjuba mid-ditta Big Ben. Irrizulta pero', illi minkejja dan, il-merkanzija giet mogħtija *location number* sabiex titqiegħed fil-*bonded stores*. Izda, Vincent Ciantar spjega illi l-*location number* jigi mogħti mad-dokumenti u qabel ma tasal il-merkanzija, sabiex meta tasal u tinhatt ikun hemm post ġia allokat għaliha. Għalhekk, ma kien hemm xejn stranb, illi minkejja li l-merkanzija ma dahlitx fil-*bonded stores*, gie allokat post għaliha.

L-istess Vincent Ciantar, pero' a fol. 38 jgħid "Meta nhotu l-*container* u naraw li l-merkanzija ma tkunx fil-post, almenu suppost naghmlu nota fuq il-manifest, u rapport lill-ufficcju. F'dan il-pero', la saru notamenti u lanqas rapport." Fil-prattika qal illi jagħmlu cirku man-numru tal-merkanzija kif deskritta fil-manifest illi jfisser illi tkun inhattet. Izda f'dan il-kaz tal-merkanzija tal-Big Ben ma kienx hemm cirku [fol. 39].

Tonio Bone, li huwa direttur tas-socjeta' konvenuta, qal illi intracca l-manifest illi kellu l-*bond operator* u sab illi l-merkanzija in kwistjoni ma kinitx immarkata b'cirku.

Apparti l-fatt illi dan id-dokument ma giex esebit, il-Qorti jidhrilha illi jezistu provi bizejjed sabiex tikkonkludi illi probbabilment il-merkanzija waslet Malta, inhattet mill-*container* u giet nieqsa mill-*bonded stores* illi kienet responsabbli għalihom is-socjeta' konvenuta.

Ikkunsidrat:

Apparti d-dokumenti mibghuta mis-socjetajiet esteri, fejn jidher illi l-merkanzija giet fil-fatt imqiegħeda fil-*container* u mibghuta, hemm ix-xhieda ta' Tonio Bone, li huwa direttur

tas-socjeta' konvenuta, illi jghid illi huwa kkuntattja lis-suppliers taghhom fl-esteru, u qalulu li l-merkanzija giet shipped. L-istess Tonio Bone jghid illi huwa hatt il-container b'mod regolari u kien xi granet wara li rrealizza li l-merkanzija ma kinitx fil-post allokati ghalha. Terga, il-procedura regolari ghan-nuqqas ta' merkanzija waqt l-unstaffing tal-container ma gietx segwita. Ma hemm l-ebda nota fuq il-manifest u laqas ma sar rapport lill-ufficcju, bhalma lanqas ma hemm xi marka fil-customs release order a fol. 21.

Barra minn hekk, u aktar importanti, hemm in-notice of arrival mibghut mis-socjeta' konvenuta. Minkejja illi f'parti minn dan id-dokument hemm kliem, "The following goods are due to arrive", li tirreferi ghall-futur, hemm ukoll imnizzel, "discharged at Hal Far bond", li tirreferi ghall-passat. Quindi l-merkanzija f'dak l-istadju diga kienet gol-bonded stores tas-socjeta' konvenuta f'Hal Far. F'dan id-dokument hemm ukoll il-kont tas-socjeta' konvenuta. Dan il-kont ukoll ghandu importanza massima fir-relazzjonijiet guridici bejn il-partijiet. Il-fatt li s-socjeta' konvenuta dehrilha illi man-notice of arrival kellha tibghat ukoll il-kont, tfigher illi l-kompiutu taghha fil-garr tal-merkanzija twettaq. Din ta' l-ahhar kienet fil-bonds taghhom lesta biex tingabar mir-rapprezentant ta' l-importatur. Quindi, ma kienx hemm aktar xi jsir ghal dik li hija l-operazzjoni tal-garr minn naha tas-socjeta' konvenuta, u bit-talba ghall-hlas qeda tibghat messagg illi l-kompitu taghha twettaq u ma hemm xejn aktar x'tagħmel hlief li tircievi r-rikompens ghas-servizzi mibghuta u tinghalaq ir-relazzjoni kuntrattwali bejnithom.

Ikkunsidrat:

Peress illi hu presunt li l-kuntratti jigu mwettqa in buona fede, is-socjeta' Big Ben qaghdet fuq l-avviz u baghtet lir-rapprezentant taghha sabiex jirtira il-merkanzija. Izda din ma nstabitx. Quindi f'dan l-istadju, is-socjeta' konvenuta naqset li tesegwixxi dak illi gie kkuntrattat ghalha u ma tistax targumenta li n-notice of arrival intbaghat qabel ma tasal il-merkanzija sabiex ma jinhelix zmien. Dana jista' jkun, pero', dak id-dokument huwa wiehed importanti fir-relazzjonijiet kuntrattwali bejn il-partijiet peress illi huwa l-

ahjar prova tal-konkluzjonijiet tar-rapporti kuntrattwali ta' bejnithom. Meta minkejja dak id-dokument, jirrizulta mod iehor, allura s-socjeta' konvenuta li baghtet dak id-dokument ghandha terfa' r-responsabbilita' ta' nuqqas ta' bona fede taghha. Ma kellha l-ebda dritt tibghat dak id-dokument minghajr ma l-ewwel tassigura li l-merkanzija qeda fil-pussess taghha fejn setghet liberalment tigi migbura mid-destinatarju.

Ghalhekk, il-Qorti jidhrilha illi minkejja dak ill-xehed Noel Ellul a fol. 50, il-konsulent tad-ditta konvenuta, din ta' l-ahhar ghandha tkun responsabbli u l-kondizzjonijiet CMR ma japplikawx f'dan il-kaz ghax il-Qorti hija sodisfatta fi grad li trid il-ligi, li l-merkanzija waslet Malta, inharget mill-*container* u tpoggiet fil-*bonded stores* operati mis-socjeta' konvenuta u kienet li minn hemmhekk li l-merkanzija giet nieqsa. Ta' dan ghandha tkun responsabbli l-istess socjeta' peress illi bhala depositarja bi hlas, kellha tindokra l-merkanzija depositata f'idejha f'livell ghola ta' dak ta' "bonus pater familias", u tassigura illi l-merkanizja f'ahhar tasal ghand id-destinatarju. Haga illi ma ghamlitx.

Ghal-dawn il-motivi:

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talba tas-socjeta' attrici u tikkundanna lis-socjeta' konvenuta li thallasha s-somma ta' tlett elef, u erbatax-il lira Maltin (Lm3,014) rapprezentanti nuqqasijiet fil-merkanzija appartenenti lill-assigurata tas-socjeta' attrici u spejjez tas-*survey* relattiv, waqt illi l-merkanzija kienet fil-kura u il-kustodja tal-konvenuta, liema konsenja waslet Malta fuq il-bastiment M V Victory fit-3 ta' Novembru 2003, liema danni gia thallsu mis-socjeta' attrici ai termini tal-polza relattiva.

Bl-ispejjez u l-imghaxijiet legali mid-data tan-notifika ta' l-avviz kontra s-socjeta' konvenuta.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----